

Τ Ο Α Ρ Μ Α Θ Ε Σ Π Ι Δ Ο Σ

Σχετικά με τη θεωσοφία που δημιουργήθηκε τώρα τελευταία σ' ολόκληρο το Μακεδονικό Λαό, για την τόση άστοργία κι' άδυστοχία που δείχνουν οι αρμόδιοι στον τομέα της ψυχαγωγίας, διαπλάσεως και γενικά θεατρικής μορφώσεως του εκεί κόσμου, με την ευκαιρία αυτή παραθέτουμε το παρακάτω άρθρο πουμένο από το Γαλλικό τύπο: «Ήταν κάποτε μία ευτυχή εποχή των πόλεων, κομποπόλεων και χωριών, τιμώνταν με τό πάρομο των διαφόρων περιουσιών θιάσων. Στις πόλεις κάθε δημοτικό θέατρο έπαιζε σ' όλες τις έποχές, κι έτσι έκεινοι που ήθελαν να δουν και να εκτιμήσουν τη θεατρική τέχνη, είχαν όλες τις δυνατότητες να κριτηκάρουν όσα ήπιότε ενδιαφέροντα ήθελαν. Κάποτε σέ κάποιο έπαρχιακό χορό ρώτησα κυμιά δεκαριά νέους, τι γνώριζαν από θεατρική τέχνη. Οι έξη απ' αυτούς δεν ήξεραν τίποτα, οι τρεις είχαν δει κάποτε μερικά μονόπρακτα, κι' ο δέκατος είχε δει μία φορά μόνο έπαγγελματικό θέατρο. Σέ όσες απομένει τώρα να βγάλετε τό σχετικό συμπέρασμα.

Λίγα χρόνια άκόμη, και στην πατρίδα του Μολιέρου θα δείχνουν με τό δάχτυλο αυτούς που αγαπούν τό θέατρο. Ή άξιοθρήνη αυτή κατάσταση προέχεται έν μέρι από την ξεφάνιση των διαφόρων άρμάτων Θέσπιδος που περιδύεταν έλλοτε τις έπαρχίες. Κι' όμως δεν είναι άκόμη καθόλου άργά για να όργανωθή μία σοβαρή και ίσχυρη άποσυγκέντρωση.

Ήθοποιό δε μάς λείπουν, ούτε κι' έλλειψις ύπάρχει από έργα και συγγραφείς. Μιά καλή και άξιοπρεπή έμφάνιση περιουσιών θιάσων δέ κάννν τό κοινό να αισθανθή την άληθινή και πραγματική εύχαρίστηση του ύγιους θεάτρου.

Μήπως φοβόνταν ότι οι άδαείς κι' άμόρφωτες μάζες δε θα καταλάβουν και δε θα εύχαριστηθούν από τό παίξιμο των ήθοποιών που θα τους βλέπουν από κοντά «με σάρκα και όστά» για να έπαναλάβουμε κι' έμεις τη γνωστή περίφημη έκφραση των σαλτιμπάγκων της παλιής έποχής. Για να προσελκύσουμε τις νέες μάζες στη θεατρική τέχνη, για να τους κάνουμε να άγοπήσουν τό θέατρο, δεν ύπάρχει παρά μόναχα ένα μέσο: «Νά πΰμε να τους ζητήσουμε και να τους θεατρίσουμε στις πόλεις, στις έπαρχίες, στα χωριά τους.»

Και τώρα ως ρίζουμε μία ματιά για να δοΰμε τι γίνεται και στις έξενες χώρες: Στην Ίταλία λ.χ. κατέθεσαν νομοσχέδιο και ζητούν την έπαναλειτουργία των περιφήμων έπαρχιακών άρμάτων θέσπιδος που άλλοτε παρουσίαζε ή όργανωση του Ντόπο - Λαβόρο. Έξη καρβάνια μβαινουν σέ λίγο στο δρόμο για ν' άρχίσουν την περιδεία τους.

Στις Ήν. Πολιτείες ή Μις Μάργκαρετ Ούέμπστερ, περιέρχεται την Άμερικάνικη Όμοιοπονία παριστάνοντας Σαίξπηρ, στα κουρασμένα μά χορτάτα από τον Κινηματογράφο πλήθη. Άρχιζοντας από τό Δημαρχιακό θέατρο και καταλήγοντας στή θεατρική αίθουσα του σχολείου διασκευασμένη—καλά ή κακά—πάντοτε ύπάρχει χώρος για ή Μις Ούέμπστερ να παραστήση Άμλετ, Όθελλο ή Μάκβεθ. Ή τελευταία της τουρνέ στή Λουζιάννα, Τέξας και Νέο Μεξικό, διήρκεσε έικοσι όκτώ έβδομάδες. Και να ποιός είναι ο άπολογισμός

της ύστερα απ' αυτή τη σκληρή περιπλάνηση: Έκατόν πενήντα χιλιάδες κόσμο, που άσφαλώς δεν είχαν δεί ποτέ τους Σαίξπηρ, γνωρίζουν τώρα πια τη μαγεία, τη γοητεία και τη διαβολικιά του θεάτρου με σάρκα και όστά» και γι' αυτό τό ξαναζητούν.

Άς έλθουμε τώρα στη Γαλλία. Μέχρι του 1900 σ' ολόκληρη τη Γαλλία περιδύεταν έκατόν τριάντα θιάσοι άφιερωμένοι μόνο στην καθαρή θεατρική τέχνη. Σήμερα μπορούν να μετρηθούν στα δάχτυλα του ενός χεριού έκεινοι που έξακολουθούν να κάνουν αυτή τη δουλειά, Γόρω από την πρωτεύουσα περιοδείου ο θιάσος Ρολλά Κορντιού, με ρεπερτόριο αντίθετο της θεατρικής του παραδόσεως. Έέσοσες άκόμη παρόμοιοι θιάσοι περιουσιών τις διάφορες άπομακρομένης περιοχές της Γαλλίας. Μ' άκράτητο ένθουσιασμό και σεβασμό συνάμα, χαιρετίζουμε αυτούς τους γενναίους έμφυχωτές, που σ' αυτούς στηρίζεται ολόκληρη ή θεατρική μας δράση στις έπαρχίες και στα χωριά.

Όμως παρ' όλη αυτή την άφοσίωσή τους, νομίζω πως κέντε θιάσοι για τις άγροτικές μας περιοχές είναι πολύ λίγοι. Τό να ύπάρχει «Κομεντί Φρανσουά» και να μάς έξυπηρετεί την προπαγάνδα μας στο έξωτερικό, είναι σπουδαίο βέβαια· θά μπορούσαμε όμως παράλληλα να σκεφτόμασ και για ή θεατρική ύπσταση μας στην καθ' αύτό χώρα μας. Έκεινι που τους ήθελαν άναλάβη αυτήν την πρωτοβουλία δεν θά καταστρέφονταν ούτε και θά ζημιάναν όσολόωδς. Στις διάφορες περιοχές μας ύπάρχουν έκατοντάδες χιλιάδων θεατές, που περιμένουν τό θέατρο να πάει να τους βρει. Άς εύχηθούμε πως έν έλλείψει ειδικού ανθρώπου του θεάτρου θά βρηθή μία νέα Μάργκαρετ Ούέμπστερ για ν' αναλάβη τη σταυροφωρία της θεατρικής άποκαταστάσεώς μας. Παρά ή διάδοση του κινηματογράφου δεν τολμώ να πιστέψω πως δεν εύδοκίμει τό θέατρο στη Γαλλία, τη στιγμή που ξαναζητάμε να τό δοΰμε στο Τέξας.

Γ. ΠΛΟΥΤΗΣ